

Entre la corona i l'estat subterrani

Ja no és gaire habitual. Programes com el Photoshop l'han convertit en un exercici folklòric. Qui li pot demanar a algú altre, encara, que posi la cara al forat del plafó on ell es va fer la fotografia fa molts anys, sota la mateixa corona, i li faci el relleu? Somrigui, Majestat...

La crisi de l'estat a Espanya no es resol amb un simple relleu dinàstic. La monarquia no tindrà més legitimitat demà només perquè avui hagi rejuenit el protagonista de la *campechanía* règia. No som davant d'una simple crisi institucional o d'una acumulació de males decisions o d'un grapat d'incompetències adjudicables a un nombre limitat de persones. Es tracta d'una crisi de sistema econòmic, de sistema social i de sistema polític. És una crisi de projecte, de discurs, de confiança, de credibilitat, de transparència. Sembla que l'Estat s'ha especialitzat a negar la realitat; a ignorar totes les adversitats, a recitar una vegada i una altra el mateix conte de fades que ja ningú no vol tornar a escoltar.

Quines són les transformacions estructurals que emprendran el PP i el PSOE –que acaben de decidir pel seu compte la continuïtat de la monarquia, per blindar la seva– per fer sortir l'economia espanyola de la crisi, reduir l'atur, generar llocs de treball estables i ben remunerats i incrementar els ingressos de l'Estat per poder garantir unes polítiques socials dignes? ¿Els han sentit explicar per què s'incrementen dramàticament els nivells de desigualtat i com pensen revertir el procés?

Espanya viu una crisi de projecte, de confiança, de credibilitat. Sembla que l'Estat s'ha especialitzat a negar la realitat

Tampoc no arriben notícies de com esperen acabar definitivament amb la corrupció política, o com eixamplaran i qualificaran els canals de participació democràtica.

En el procés d'acomodació de l'economia espanyola al capitalisme global, l'Estat ha volgut ser tan devot de les oligarquies que ell mateix ha afavorit durant l'etapa de desregulació selectiva i privatitzacions, que ha desatès la principal missió que el sistema li atorgava: l'organització i la tutela del procés de reproducció. El capital privat remunera la mà d'obra, la feina; però confia a l'estat aquelles tasques que el sistema necessita i que no considera directament productives, gaire oneroses o poc susceptibles de generar beneficis: seguretat social, salut, educació... L'estat espanyol ha assignat malament els recursos, ha

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

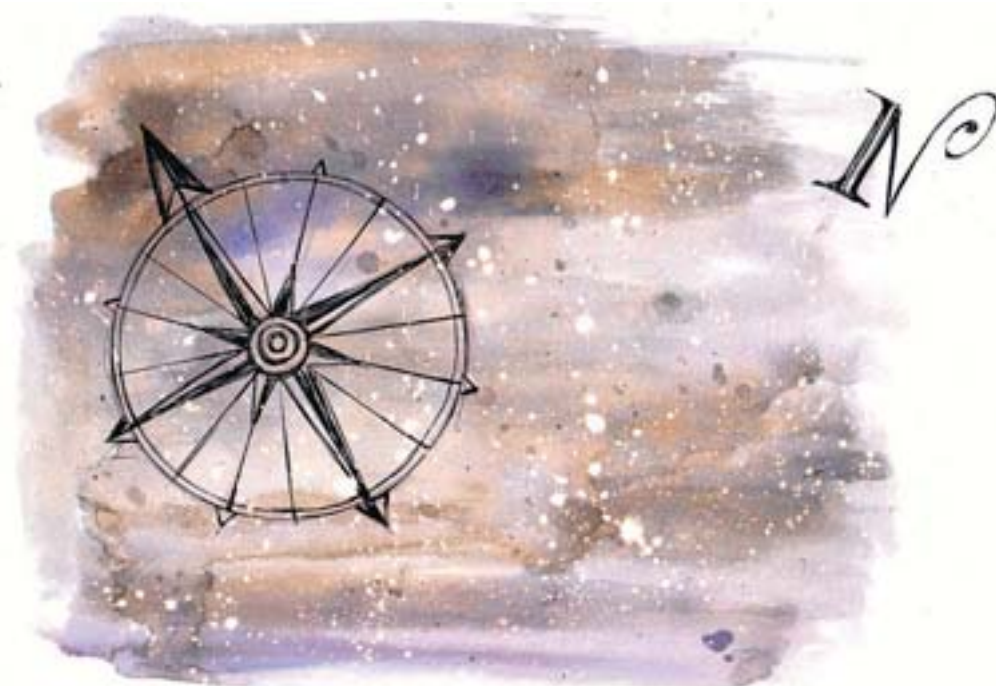
basat les polítiques en les seves cròniques obsessions, ha desatès els seus compromisos socials, ha bloquejat el procés democràtic. S'ha fossilitzat en la lògica de la Transició donant per assolits uns objectius de modernització que ha resultat que és maquillatge barat ("Tenim el millor sistema financer del món", "Som la vuitena potència industrial del món", "Si no és a la Constitució, no existeix", etc.)

La irrupció del procés sobiranista català va sorprendre inicialment l'Estat, que el va analitzar malament i el va menystenir (teoria del *soufflé*). Però d'ençà del 2012 s'han aguditzat les polítiques de recentralització, d'ofec financer de la Generalitat, de contramesures legislatives en matèria fiscal, d'incompliment de compromisos d'inversió, d'ofensiva contra el model educa-

tiu... I, sobretot, s'han fixat dues prioritats: desestabilitzar la cohesió social del país ("Antes se romperá Cataluña que España") i desacreditar, a l'interior i a l'exterior (instruccions de Margallo a les ambaixades), el caràcter pacífic, transversal, propositiu, progressista i democràtic del moviment emancipador català.

A pocs mesos de la gran mobilització de l'Onze de Setembre i de la jornada de dignitat democràtica del 9 de novembre, l'increment d'efectius dels serveis d'intel·ligència i de cossos policials espanyols a Catalunya ens hauria d'alertar. L'activitat d'impuls i d'extensió social del suport al dret a decidir no pot ignorar que el risc més important pel procés, en aquesta etapa culminant, és l'hipotètic intent dels seus adversaris de capgirar-li la reputació d'exemplaritat cívica que té ben guanyada. El perill és que, considerant perduda la batalla política davant del sobiranisme democràtic, i considerant ineficaces les fórmules d'intoxicació i d'atemoriment de la població assajades fins ara, les clavegueres de l'Estat optin per posar en marxa alguna mena d'acció violenta i procurin adjudicar-la als sectors sobiranistes. Justament per això, ara, la vigilància i l'escrúpul en les formes i procediments democràtics són els millors avals de legitimitat i radicalitat. I el gest violent, imprudent o groller, en canvi, pot esdevenir excusa i aliat de la reacció i de les clavegueres de l'Estat. Les clavegueres actuen, mentre la corona distreu. No ens despitsem.

El risc del procés és l'hipotètic intent dels seus adversaris de capgirar-li la reputació d'exemplaritat cívica que té ben guanyada

ANTHONY GARNER